

Щоденний звіт № 221/2020

від 16 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій і Луганській областях СММ не зафіксувала порушень режиму припинення вогню. За попередній звітний період зафіксовано 4 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та жодного такого порушення в Луганській області.
- Місія уточнювала повідомлення про те, що чоловік дістав поранення внаслідок спрацювання вибухового предмета під час виконання робіт у полі в Металісті Луганської області.
- Спостерігачі помітили, що систему відеоспостереження СММ у Березовому Донецької області відключено від електроживлення.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. У межах ділянок розведення в районах Золотого та Петрівського безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у вечірній час.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Луганській області.
- У Києві команда СММ спостерігала за мирним масовим зібранням, пов'язаним із нещодавнім рішенням Тристоронньої контактної групи.
- Місія і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування, зокрема на блокпостах збройних формувань неподалік Корсуня та Кременця в Донецькій області*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 15 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню^{2 3}

У Донецькій області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) зафіксовано 4 такі порушення.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню протягом зазначеного та [попереднього звітних періодів](#).

Раніше СММ констатувала відсутність порушень режиму припинення вогню в обох областях у період із вечора 8 до вечора 9 вересня (див. [Щоденний звіт СММ від 10 вересня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду Місія зафіксувала загалом 1 037 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 189 вибухів, 9 невизначених боєприпасів і 13 освітлювальних ракет, а також 826 черг і пострілів).

Чоловік дістав поранення внаслідок вибуху в Металісті Луганської області

Місія уточнювала повідомлення про те, що чоловік дістав поранення внаслідок спрацювання вибухового предмета, коли працював у полі в н. п. Металіст (непідконтрольний урядові, 7 км на північний захід від Луганська).

14 вересня спостерігачі по телефону розмовляли з чоловіком (40–49 років), який розповів, що дістав поранення (зокрема легкий струс мозку, а також гематоми та подряпини на обличчі) внаслідок вибуху предмета, на який він наїхав трактором, коли працював у полі неподалік Металіста. 21 серпня в Металісті жінка (60–69 років), яка представилася співвласницею сільськогосподарської компанії, повідомила, що 20 серпня в полі поблизу цього населеного пункту один із її робітників (чоловік 40–49 років) дістав поранення під час роботи, коли трактор, за кермом якого був постраждалий, наїхав на вибуховий предмет. За її словами, після інциденту його приватним автомобілем доправили до залізничної лікарні в Луганську. Того ж дня медперсонал лікарні повідомив спостерігачам, що 20 серпня до них доправили чоловіка (40–49 років) в шоковому стані, який, однак, не зазнав жодних поранень.

Відключення камери СММ у Березовому Донецької області

15 вересня під час планового технічного обслуговування системи відеоспостереження у н. п. Березове (підконтрольний урядові, 31 км на південний захід від Донецька) спостерігачі помітили, що кабель електроживлення, розміщений в електричному щитку для живлення системи, був від'єднаний, а система відеоспостереження працювала на резервному джерелі живлення. Співробітники Місії під'єднали електроживлення та знову опломбували електричний щиток.

² Упродовж звітнього періоду Місія не зафіксувала порушень режиму припинення вогню, тому в звіті немає діаграми тенденцій порушень режиму припинення вогню та відповідної мапи.

³ Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського

15 вересня, перебуваючи в підконтрольних урядові районах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), команда Місії констатувала там спокійну ситуацію.

У ніч із 14 на 15 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України: двоє перебували приблизно за 700 м на північний захід від північно-східного кута ділянки розведення, на південній околиці н. п. Катеринівка (підконтрольний урядові, 64 км на захід від Луганська), а ще один — біля її північно-західного кута. Цей БПЛА також виявив 1 особу на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки розведення, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

15 вересня неподалік блокпоста південніше цієї ділянки розведення спостерігачі бачили 6 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); двоє з них пройшли углиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а згодом повернулись.

Того ж дня приблизно за 500 м на південь від південного краю ділянки розведення члени патруля Місії бачили, як 26 робітників за допомогою важкої будівельної техніки укладали гравій обабіч дороги та вирівнювали цей майданчик дорожніми катками. За спостереженнями СММ, обабіч дороги уздовж будівельного майданчика було встановлено 22 бетонні опори лінії електропередачі.

Увечері 14 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб на колишніх позиціях збройних формувань біля її південно-східного кута.

Протягом дня 15 вересня, здійснюючи моніторинг у 4 місцях поблизу цієї ділянки розведення, спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

15 вересня Місія зафіксувала танк, розміщений із порушенням ліній відведення в підконтрольному урядові районі Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁴

СММ зафіксувала бойові броньовані машини в зоні безпеки з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області та в непідконтрольних урядові районах Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

Наявність мін неподалік Доломітного, мосту в Щасті та Трьохізбенки

⁴ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

13 вересня приблизно за 1 км на південний схід від н. п. Доломітне (53 км на північний схід від Донецька), на дорозі, що веде до Новолуганського, БПЛА СММ середнього радіуса дії зафіксував, що вилучено 6 протитанкових мін, про які [повідомлялося раніше](#) (за оцінкою, належали збройним формуванням).

15 вересня приблизно за 2 км на схід від н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) Місія [знову](#) зафіксувала 39 протитанкових мін (ТМ-62), встановлених у 3 ряди поперек автошляху Н21 приблизно за 150 м на південний схід від мосту в Щасті. За оцінкою, ці міни належали Збройним силам України.

Того ж дня в н. п. Трьохізбенка (підконтрольний урядові, 32 км на північний захід від Луганська) спостерігачі зауважили, що на блокпості Збройних сил України неподалік зруйнованого мосту було вилучено 10 протитанкових мін (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 11 квітня 2019 року](#)).

Зусилля Місії зі сприяння уможливленню ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт на шламонакопичувачі фенольного заводу неподалік н. п. Залізне (кол. Артемове; підконтрольний урядові, 42 км на північний схід від Донецька); технічного обслуговування залізничних колій і видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); огляду та ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання поблизу непідконтрольних урядові н. п. Золоте-5 (Михайлівка; 61 км на північний захід від Луганська) та н. п. Паньківка (16 км на північ від Луганська); а також проведення робіт із розмінування біля підконтрольних урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська), н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) та н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська), зокрема для сприяння доступу до сільськогосподарських земель.

Крім того, Місія продовжувала сприяти забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

15 вересня в Луганській області команда СММ зауважила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 10:30 і 12:00, члени патруля Місії бачили сукупно 480 людей (різної статі та віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а загалом 150 людей (різної статі та віку) очікували у протилежному

напрямку. Спостерігачі також бачили гольф-кар, що курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

Команда Місії спостерігала за мирним масовим зібранням у Києві

14 вересня перед будівлею Верховної Ради на вул. Михайла Грушевського, 5, команда СММ спостерігала за мирним масовим зібранням за участі приблизно 200 осіб (різної статі та віку). Деякі учасники критично висловлювались з приводу нещодавнього рішення Тристоронньої контактної групи.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Львові, Одесі, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі та Чернівцях.

Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 15 вересня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- 15 вересня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Корсунь (непідконтрольний урядові, 31 км на північний схід від Донецька) явно озброєний член збройних формувань не пропустив патруль Місії, пославшись на те, що в цьому районі «тривають навчання».
- Того ж дня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Кремінець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) явно озброєний член збройних формувань не пропустив патруль Місії до н. п. Олександрівка (непідконтрольний урядові, 20 км на південний захід від Донецька).

Затримка:

- 15 вересня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) явно озброєний член збройних формувань затримав патруль Місії орієнтовно на 140 хвилин, пославшись на накази від своїх командирів.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляти СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Увечері 14 вересня БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) під час виконання польоту над районами між н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) та н. п. Роздольне (непідконтрольний урядові, 46 км на південний захід від Донецька).
- 15 вересня міні-БПЛА СММ зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) під час виконання польоту над районами поблизу н. п. Гранітне (підконтрольний урядові, 60 км на південь від Донецька)⁵.

⁵ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

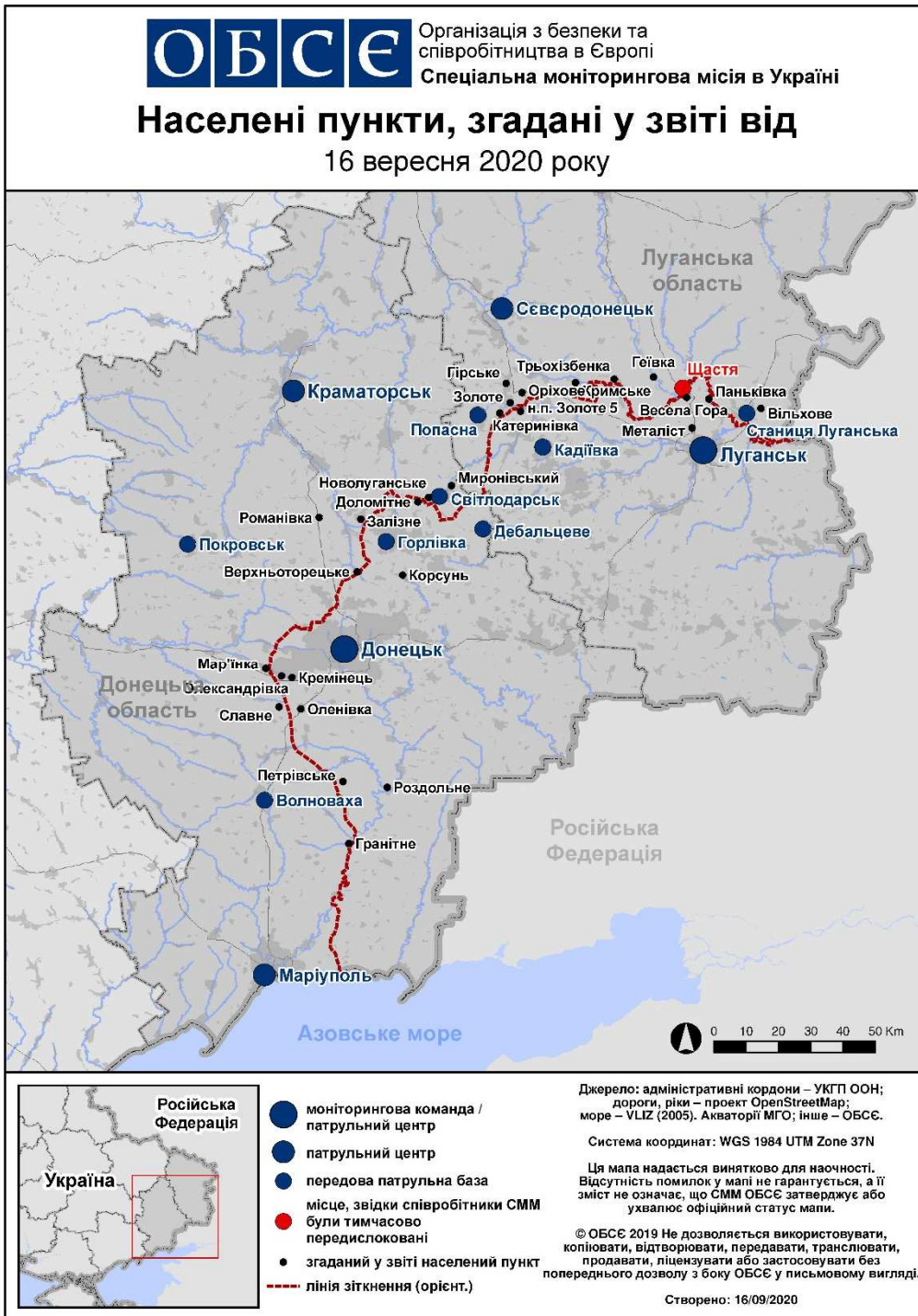
Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
15.09.2020	1	танк (Т-72)	поблизу н. п. Романівка (41 км на північ від Донецька)	патруль

Таблиця військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки⁶

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
14.09.2020	1	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
15.09.2020	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Кримське (42 км на північний захід від Луганська)	
	1	бойова машина піхоти (невстановленого типу)		
	1	бойова машина піхоти (невстановленого типу)	поблизу н. п. Катеринівка (64 км на захід від Луганська)	
	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Миронівський (62 км на північний схід від Донецька)	
	1	високомобільний багатоцільовий колісний транспортний засіб (HMMWV)	на північно-західній околиці н. п. Трьохізбенка (32 км на північний захід від Луганська)	патруль
	2	бронетранспортер (БТР-70)	на території об'єкта ЗСУ на північно-західній околиці н. п. Щастя (20 км на північ від Луганська)	
1	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Верхньоторецьке (23 км на північний схід від Донецька)		
непідконтрольні уряду райони				
14.09.2020	12	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Роздольне (46 км на південний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бронетранспортери (БТР-70 — 1 од., БТР-60 — 1 од.)		

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Мапа Донецької та Луганської областей⁷

⁷ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).